

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, November' 12-dikén, 1824.

Francia Ország.

Leirtuk közelébb költ ujságunkban azon készületeket, a' mellyek October' 25-kén a' S. Denisi templomban a' Fr. Királyok' temető helyén a' XVIII-dik Lajos Király' temetségéhez tétettek. Most itt következik azon pompa, mellyel ezen Királynak koporsója, a' Cenotaphiumról, melyre 25-dikben kitétetett vala, levétetett, 's a' maga örök nyugodalmának helyére letétetett: —

„Paris Oct. 26-dikán. Ma délutáni 3 órakor záróda-be a' Sír a' meghalálozott Király felett, kinck emlékezetét a' Historiában illy sok becses emlékeztetű cselekedetek tették halhatatlanná, a' ki Francia Országának Jó-tévője vala, 's a' ki az Országának Constitútziót adván maga az által halhatatlanná tette. Minden kímélés nélkül megtétettek vala minden készületek a' végre, hogy ezen Királyi temetés, tárgyához méltó pompával és tisztelettel, 's ahoz illő felséges dicsőséggel mennyen véghez, a' ki Francia Országának boldogságát 's fényességét, mostani állapotjára felemelte. —

„A' meghalálozott Király' koporsója tegnaptól fogva a' tisztelet-tételi alkotmányra vala kitétetve, alól a' közönséges halotti, azon felyül a' Királyi arany-matéria takaróval lévén beborittatva. Délelőtti 12-tedél órakor megérkeztek: Herczeg Talleyrand, Nagy Camerarius, az Ország' Zászlaját hozván; Herczeg Uzés, kit a' Király a' végre nevezett vala ki, hogy Francia Országának Nagymesteri. hívata-

lát vigye véghez; Herczeg Polignac, kit Fő Lovászmesteri foglalatosságoknak tételére rendelt vala ki a' Király, és a' ki a' Királyi Kardot violaszín bársony kötön hordozta; Vice-Gróf Sant-Priest, a' K. Lovas testörzők' első Kompaniája Zászlótartója, mint első asztalnok, azt a' régi Zászlót tartván, a' melly Király' Pennonjának neveztetik, ki alatt a' Királyi minden Udvárnokok' öszszegyülekezve voltak; Marquis Vernon, mint első Lovászmester a' Király sisakját, 's így a' több Dignitarusok a' külömb-külobb Királyi' címereket, tudniillik a' címereskaputot, a' paist, a' Panczeri kesztyüt, Marquis Fresne mint rendszerént való Lovászmester a' K. Sarkantyúkat, hozták. Azután jöttek Marschal Marmont, a' szolgálaton lévő K. Testörzők' Májorgenerálisa, Herczeg Mortemár a' rendszerént való K. Testörzők' Kommandansa; továbbá a' Királyi belső négy Testörző Kompaniáknak Kommandansaik Luxenburg, Mouchy, Grammont, és Havre Herczegek. Mindenik előtt egyegy tisztmén, azon Kompaniának zászlójával, mellyet kiki közzülök kommandíroz. Az után jött az ország' Cancellarius, ki előtt a' Nagycerimoniamester, a' Cerimoniamester, ennek Segédjei, a' Czimerek' Királya, 's a' Czimerek' Héróldja mentek; a' Követek' kamarájának mostani előlülője Ravecz, Gróf Desece a' Cassatio ítélő széknek első Elölülője; 's Marschal Moncei a' legidősebb Marschal, kiket a' Király a' halotti takarónak tartására nevezett vala ki.

„Tizenkettődfél órakor trombiták jelentették a' Princzeknek érkezését, kiknek

fogadására a' Papság előre indult. Nagymisét Franciaország' nagy Alamisnarius-a mondott; ezt követte a' Hermopolisi Püspök által tartatott halotti beszéd, ezen Szent Irásbéli helyről: — „En vagyok, ki az életnek és halálnak parancsolok; egyedül én verek és én vigasztalok, és senki magát az én hatalmam alól ki nem vonhatja.“

„Ennek vége lévén a' Czímeres Király a' kriptának ajtajához menvén, ott czímeres kaputját, kalapját, és páltzáját letette 's ezeket a' kriptába behányta, 's hátra felé három lépést tévén így kiáltott-fel: „Franciaország' czímeres Heroldjai telyessétek kötelességeit. Mellyre ezen czímeres Heroldok is mind behányták czímeres kaputjokat, kalapjokat, 's páltzajokat a' kriptába. Azután a' Czímeres Hérod a' Királyi testörző sereg' Majorgenerálisát 's annak Kapitányait szollította-fel így szollván: „Oudinot Herczeg Úr a' Királyi testörző sereg' Majorgenerálisa, hozza elő ezen testörző seregnek zászlóját; Herczeg Mortemar Úr, Herczeg Luxenburg Úr, Herczeg Mouchy Úr; 's Herczeg Havré Úr, hozza elé az urak azon Kompániáknak zászlójikat, mellyek az urakra vagynak bizattatva.“

Azután mind ezek a' Zászlók, valamint szintén a' meghalázottt Király' sisakja, czímeres kaputja, a' pánczéri kesztyük, és sarkantyú, egyenként a' kriptába lerakattattak. Az igasság' keze, az országló páltza 's a' korona is elé hozattattak 's a' Czímeres Király' szollítására azon Dignitariusok által, kikre ezen kötelességek bizattatva vagynak, a' kriptába lebocsáttattak. —

„A' Királyi kard, mellyet Herczeg Polignac tartott kezében, 's Franciaország' zászlója, mellyet Herczeg Talleyrand tartott, nem tétettek-be a' kriptába, hanem csak hajlást vélek tettek befelé. Herczeg Uzés a' maga Nagyudvarimesteri páltzájának

végét hasonlóképpen a' sírboltba nyujtván így szollott: A' Király meghalt; melly szavakat a' czímeres Király is háromszor elmondván, még ezeket is hozzá tette: Imádkozzunk mindnyájan az ő lelke' nyugodalmáért az Istennek. —

Melly szavak után a' számos papság 's minden jelenlévők térdre esvén, rövid imádságot tartottak. Herczeg Uzés, páltzáját a' kriptá vagy sírbolt' ajtajától vissza huzván, ekképpen kiáltott-fel: Éljen a' Király! a' Czímeres Király pedig ugyan ezen szavakat még háromszor elmondván, ezeket is hozzá tette: „Éljen a' X-dik Károly nevű Király, Isten' kegyelméből Franciaország' és Navarra' Királya, a' Legkeresztyénebb, Legfelségesebb, Leghatalmasabb Király, a' mi Legtiszteltebb Urunk, Legjobb Fejedelmünk, a' kinek nagyon hosszú és szerencsés életet adjon az Isten! Kialtsátok mindnyájan: Éljen a' Király!“

A' Doudeauvillei Herczeg a' XIII-dik Lajos és XIV-dik Lajos szíveiket a' Nagy-Alamisnariusnak által adta, mint hogy a' Király megparancsolta vala, hogy Felső-Őseinknek ezen maradványai, valamint szintén a' IV-dik Henrik' holt teteinek is némely maradványai, így szintén Medicis Maria Királynénak is némely maradványai, mái napon a' S. Denisi sírboltba tétessenek-bé, a' melly drága Reliquiák, a' mellyek felől meg van bizonyosodva, hogy valósággal azok a' miknek lenni tartatnak, akkor tétettek fére 's mentődtek-meg, mikor 1793-ban a' Királyi sírboltok megszentelenítették. Ezen időben, 1793-ban October 12-dik napján, a' revolúziós emberek' csordája legelőbb a' Bourbonok' sírboltját nyitván-meg, a' IV-dik Henrik holt teste vala, a' melyhez' legelőbb jutottak. Ezen nemes lelkű Király

ábrázatvonásai még egészen esmertethetők valának. Még több holt testek is találtak jól megmaradva, kivált a' XIII-dik és XIV-dik Lajoséik. Az után négy napok múlva vitték-el a' XV-dik Lajos' koporsóját. Most már a' régibb Királyoknak sírboltjaik következtek. A' Szent Lajos' csontjaira nem találtak, azért hogy ezek már még 1297-ben kivétettek vala az ő kanonizáltatásakor. Januárius' 18-kán 1794-ben végeztetett-el a' Királyi sírboltok' vagy kripták' megszentelenítettésének munkája, minekutánna három hónapokig tartott volna. Utolsó volt az I-ső Ferencz Király temető sírjának özszerontatása.

A' belső dolgokra ügyelő Minister az Ország' minden Préfektusaihoz tudósítást küldvén, jelentést tett nékiek a' Király' nevében, hogy Ő Felsége ezen esztendőben nem kívánja a' maga neve napjának meginnepeletését.

A' S. Denisi templom, melyben a' leirt temetési tisztelet-tétel véghez ment, Oct. 31-dik napjáig nyitva tartatott a' közönség előtt.

B r a s i l i a.

A' Londoni Sun, illy kivonást közöl Oct. 27-kén egy Rio-de-Janeirói levélből, a' mely onnét Sept. 1-ső napján indult: —

„Brasiliának ezen fő városában 's a' velle szomszédos tartományokban is telyes csendesség uralkodik, és mi nem fundamentum nélkül reménlhetjük, hogy ezen csendes állapotunk tartós fog lenni.

A' National Intelligencer, vagy az Északi Amerikai egyesült Státusok' Országlószéki ujsága pedig még többet ír, mert ez mind azokat a' tudósításokat megczáfolja, mellyeket az egyéb Északi Amerikai ujságlevelék Brasiliának kedvetlen ál-

lapotja felől egy időtől fogva kihirdettek. Így szoll az elől megnevezett Tiszti ujság: —

„Találtatnak ugyan Brásiliában még most is hasonlások: de mind a' szárazsi mind a' vízi fegyveres seregek' bizodalját Dom Pedro (a' Császár) bírja, és azon summának 300,000 font Sterlingeiből (3 millió forintokból) álló szállitványa, mellyet a' Brasiliai Országlószék Londonban költsön vett, Rióba már megérkezett. Nem igaz továbbá, hogy Portugalliának Brásiliához való befolyása elhatalmasodott volna. A' Státustanács, melynek az Országlási minden foglalatosságokhoz illy nagy befolyása van, csupa Brasiliai tagokból áll, 's az új Constitutzió, az egy Fernambukót kivévén, mindenütt bevétetett.

É s z a k A m e r i k a.

Washingtonból azt írják, hogy Francia ország, Anglia, és az Orosz birodalom' ott lévő Követeik nem jelentek-meg azon vendégségen, mellyet Lafayettének az ő ezen fő városba való megérkezésekor az Elölülő adott.

Londoni ujságlevelék írják Északi Amerikai ujságlevelékből; hogy Generális Lafayette Bonrparte Josefet az ő Trenton nevű jószágán meglátogatván egygyütt két óráig beszélgettek. Az ő együtt-létek, így szoll az ujság nagyon érzékenyítő vala, 's nagyon nevezetes dolog lehetett azt látni, hogy két emberek, ki közzül az egygyik (Bonaparte Jó'sef) a' Spanyol szabadság' elrontásán, a' másik (Lafayette) pedig az Amerikai szabadságnak megfundáltatásán iparkodott, egymással özszelelkeztek, 's egymásnak költsönösen a' magok mult időkbéli tetteikért komplementomoztak.

S p a n y o l A m e r i k a.

A' La Guayrai kikötőhelyből Columbiából September' 4-kén indult legujabb

tudósítások Európába megérkezvén, mint hogy ezekben a' Bolívar megverettetéséről, mellyet a' Neuyorki Ujságlevelek hirdettek, tellyességgel semmi emlékezet nem tétetik, ebből némelleyek azt akarják kihozni, hogy azon hirnek semmi fundamentoma nem volt.

Egy Columbiai hajós sereget, a' melly 2 fregátból, 3 briggből és 12 Goelettéből állott, Aug. 12-kén Vera-cruz tájján látták. Nem soká azután Aug. 17-kén pedig egy Spanyol hajós sereget láttak a' Columbiai partok mellett a' Tekenyősbéka szigetnél hasonlóképpen Vera-Cruz felé evezni. Ez áll 1 fregátból 2 briggből és 20 szállító hajókból. Gondolható, hogy szembe fognak egymással találkozni, 's megverekednek.

A' Columbiai Országlószék és a' Jamaikai tengeren lévő Anglus Commandáns Admirális Halsted között tüzes öszszeszollakozásra került a' dolog, melly onnét vette eredetét, hogy az Anglus kereskedő hajóknak, mellyek kereskedés' kedviért a' Mosquitói és Hondurasi partokat megszokták latogatni, a' Columbiai Respublika hajóitól, mellyek ezen pusztá és vad partokhoz vizsgálódni 's vam-beszédni küldtetnek, gyakran alkalmatlanságot szenvedni kénytelenítettnek, 's onnét el is kergettetnek. Az Anglus hajók ezen kedvetlenségeket tovább szenvedni nem akarván, az ő Admirálisok Halsted olly jóvallást küldött a' Columbiai Országlószékhez, hogy a' maga ezen tárgyat illető parancsolatait függesztené-fel addig, míg a' dolog az Anglus országlószéknek elejébe terjesztődhetne. A' Columbiai külső dolgokra ügyelő Minister, Gual Úr, környülállásos nyilatkoztatásban iparkodott, válaszlás képpen, megmutatni, hogy ezen tenger partokon csupa vad és senkitől nem függő népek laknak, és hogy ezen par-

tok már most a' Columbiai Respublika tulajdonaivá lettek. — Mit fog ezen magyarázatra az Angliai Országlószék mondani, meg fogjuk későbbre látni.

Most még megjegyezhetjük, hogy ezen Mosquitói és Hondurasi vad partoknak alapötje, más tekintetben is kérdés alatt forog. Ezen partokon találtatik valami Gregor Mac-Gregor nevű (mint némelleyek hirlették Skotziai) ember, ki magát itt megfészkelvén, egy időolta Poyaisi Fejedelem nevet adott magának. Hanem ezt a' Fejedelmi módon való letelepedés jussát a' Columbiai Országlószék nem akarja megesmerni, a' mint is erre nézve a' mult Jul. 8-dikán illy protestáló Végzést boesátott világ' elejébe: —

„Francisco de Paula Santander, a' Columbiai armada' Osztályos Generálisa 's a' Respublika' Vice-Elölülője, 's a' többi.

„Tudtára esvén a' Columbiai Országlószéknek, hogy külömb-külobb külföldi személlyek, a' Mosquitói partoknak egy bizonyos vidékén, melynek neve Poyais, letelepedési mozdulásokat tettek, 's megfontolván, hogy az efféle próbatételekre meg nem hatalmaztatott személlyeknek iparkodásaik, idővel mind a' Respublikának mind pedig ezen személlyeknek magoknak is veszedelmesek lehetnének, erre nézve a' Constitúzió' 6-dik Czikkelyének ereje szerint meghatározatatik: hogy 1-ször a' Mosquitói földnek valamelly részén történhető efféle letelepedés, a' Gracias-a-Dios nevű foktól fogva a' Chagres vizeig, melly vidék a' San-Lorenzóból Nov. 30-kán 1803-ban kiadatott Nyilatkoztatás szerént meghatározott módon és valódiképpen az Új-Granadai volt Vice-Királysághoz csatoltatott, és a' Guatimalai Fő Kapitányságtól, melyhez addig tartozott, elválosztatott, törvény ellenvalónak tartassék — 2-szor, hogy minden embereknek, kik ezen czikkelyt megrontván, a' mondott partokon

efféle letelepedést munkába vennének, tudtokra adattassék, hogy magokat azon bűntetéseknél teszék-ki, mellyek az erőszakosan nemzeti tulajdönt bitangoló 's a' belső csendességet megrontó emberekre nézve határozattak. — 3(szor, nyilatkoztassék-ki, hogy mivel még eddig senkinek jus és hatalom nem adatott arra, hogy a' mondott partokon illy letelepítéseket tegyen, mindenek, akár belső polgárok akár idegenek legyenek, a' kik illy meghatalmazás nélkül való próbát fognak tenni, várják-el törvénytelen próbatételeiknek következéseit.

„Költ Bogotában Jul. 8-kán 1824-ben. —

Aláírták:

D. Francesco S a n t a n d e r, és
Pedro G u a l külső Minister.

O r o s z B i r o d a l o m.

A' Pétersburgi tudósításokban már több rendbéli tudósítások jöttek-ki a' Császárnak mostani szerencsés útazásáról. Az újabb tudósítások érkeztek névszerént Pensa és Sibirsk városaiból; 's végre Orenburgból tétettek. A' Wolgán lett általmenetelnél véghetetlen sokaság várta és fogadta Ő Cs. Felségét. Stanropolba menvén éjjeli meghálásra, az örvendező sokaság egész odáig kísérte jót kívánó kiáltásaival. Itt a' nemesség, a' Polgármester, előkelőbb társaival, 's Kálmukok' Atamanja minden tisztiviselői karokkal, össze gyülekezve várták Ő Felségét. —

A' következő napon, Sept. 27-kén reggeli 6 órakor audientziákat adott Ő F.ge a' katona és polgári hivataloknak. A' Polgár-mester kenyeret és sőt nyújtott oda Ő Cs. F.gének. Hét órakor a' Püspöki templomba 's azután a' Kálmuk' Kibitkálnak megnézésére ment Ő F.ge. Ezek nem egyebek, hanem szekerekre alkalmaztatott durva posztóból való sátorok, mellyek a' Kálmukoknak lakhelyül szolgálnak.

A' város ispotályát is meglátogatta, 's azzal 10 óratájban útjának folytatására tovább indulván, a' Wolga vizén hajóra ült 's így utazott a' vízen lefelé Samara városáig, a' melly városnak 1722-ben az a' szerencséje volt, hogy a' Nagy Petert a' maga kebelében szemlélte.

Sept. 29-kén legelőbb is a' piacra ment Ő Cs. F.ge, hogy ezen Kirgisi pusztákról való Nomádoknak kereskedési szokásaikat megszemlélje. Itt több ezer szép öltözetű, 's könnyű lovakon ülő Kirgisek ezerszer megújított hurra-kiáltásokkal fogadták Ő F.gét; és olly nagy sokaság tolakodott özsze az Ő Felsége látására, hogy szekereből ki se' szállhatott a' végre, hogy mint célja lett volna az Ország' szerzeményeivel való, csere-kereskedést, vásárt, közélről szemügyre vehesse.

Innét az Ileszkai só-bányának megnézésére ment Ő F.ge, 's útjában egy nagy számú Kirgis csoportnak közepette megállapodott 's azon Kibidkát is megnézegette, a' melyben azon népbeli első aszszony-ság a' leányaival együtt és Kirghazi Chán laktak; hasonlóképpen meglátogatta a' Mendiáres Rissianoff nevű Sultánoknak hasonló Kibitka lakhelyeiket is. Eltávozásakor tevéken kísérték-el Ő Felségét jó számú Kirgis-lakosok. Ezen tevék a' lovaknál nem rosszabb futók.

A' következő napon audientziát adott a' Császár a' Kirghazi Chánnak és Tianghuri Chánnak, kik az Astrachani tartományban a' Bukeinskaja nevű Hordából valók; hasonlóképpen a' Tjoui és Bzumi Sultánoknak is, és gazdag brilláns gyűrűket adott nékiek. A' Kirghazi Chan két feleségeinek pedig Diadémákat ajándékozott. Ezen Chanok, és Sultánok nagyon magokra vonták az Ő Cs. Felsége figyelmét valamint elébb, úgy azon bálban is, mellyet az Orenburgi katonakormányozó adott. Minister Gróf Nesselrode Pensából

Sept. 15-dikén vissza tért Ő Felsége Petersburgba.

B e l g i u m.

Király Ő Felsége illy törvényjavallást terjesztetett a' maga második fijának Fridrich Princznek a' Pruszsiai Király, egygyik leányával lejendő összeházosítására nézve a' Rendek' gyűlésével:

„Mi Wilhelm 's a' t. Kiról adjuk, hogy mi megfontolván azt, hogy az az összeházosodás, melly a' mi második kedves fíjunk Károly Fridrich Wilhelm Belgiumi Princz és a' Pruszsus Király Ő Felsége leánya Amalia, Wilhelmina Augusta Ludovika Princzaszszony között jóvaltatott, a' mi fíjunkra nézve is szerencsés leszen, egyszersmind a' Belga nemzetnek is jóvára szolgálhat, mint hogy az efféle familiái összeköttetések 's jó szomszédsági környülállások a' Pruszsus Udvarral való jó szomszédsági összecsedolódást mind jobban-jobban megerössítik; a' Constitútzio 13-dik Czikkelyét, a' felhozott okokra nézve, 's a' mi Státustanácsunkat is meghalgatván, a' Közönséges Rendekkel való megegygyezéssel meghatároztuk és határozzuk ezen Végzésünk által, hogy mi a' Constitútziónak 13-dik Czikkelyével megegygyezőleg, a' mi nagyon szeretett második fíjunknak Károly Fridrich Wilhelm Belgiumi Princznek Amalia Wilhelmina Augusta Ludovika Pruszsiai Királyi Princzaszszonnyal lejendő összeházosulásokban, megegygyezünk.“

S p a n y o l O r s z á g.

Az a' tudósítás, hogy az Algiriai kikötőhelyből egy prédáló hajós sereg kivezett, Kádiksban, mint az onnét October' 2-kán indult levelek erősítik, nagy nyughatatlankodást okozott, melyre nézve onnét azonnal Kurirt küldöttek Madridba, hogy a' Spanyol Ministerek keresnék-megkérlemléssel a' Franczia Országlószéket az eránt, hogy a' Franczia hadi hajók ve-

gyék a' tengereken evező Spanyol kereskedő hajókat a' magok oltalmazása alá.

Egy Ferroli levélben jelentetik, hogy az ott lévő Kormányshék olly parancsolatott vett Madridból, hogy azon négy új fregátoknak, mellyek azon kikötőhelyben találtatnak, kivezéshez való készítettését, mennél jobban lehet úgy siettesse.

U j a b b T u d ó s í t á s o k.

Itt következnek valami új tudósítások Spanyol Amerikából, mellyek közzül az, a' melly Klingstonból érkezett, legalább azon tekintetben fontosnak tartathatik, hogy által láthatni belőlle, miért érkezzenek a' Perui hadi történekről szolló tudósítások illy rendetlenül Európába.

A' Kinstoni Chronicle ekképpen szoll Sept. 13-kán: —

„Egy Panamai ujságnak kiadója nagyon megtámadta a' Guayaquili Ujságleveleknek egygyik Redaktorát azért, hogy a' Columbiai armádanak hadi munkájiról valamit kihirdetett, a' mellyért mint az ellenség' Spionjával úgy bännak véle, mint hogy az ellenség ezen tudósításnak azt a' hasznát veszi, hogy a' Columbiai armádanak valami csalt vethessen.

„Mint hogy a' Panamai Ujság illy módon mintegy jóvallotta a' maga Déli Amerikai Ujságiró társainak a' halgatást: innen által láthatni, hogy a' Perui hadi történekről mind addig nagyon keveset fogunk hallani; valameddig egygyik vagy másik hadakozó rész a' maga ellenségén valamelly fontos csapást nem ejt.

A' Jamaikai Ujságban ezek találtatnak Aug. 21-kén Perura nézve: —

„Panamából Jul. 26-kán. Egy tiszt, ki ezen városbéli ember, hanem most a' Bolívar' armádájánál szolgál, ezeket írja Hueresből Jun. 19-kén: Generális Bolívar ekkor armádájának egy részével Pativilkában, a' más részével Paskónál állott, a' lévén czélja, hogy maga személyesen ezen előre küldött Osztályhoz vegye útját ha-

ladék nélkül. A' Spanyol armada pedig ekkor Jauja felé a' belső részekre vonta vissza magát. Gondolták, hogy Callaónak védelmeztetése e' szerint egyedül csak az ott találtató Spanyol őrző seregre legyen bízattatva.

„Ide (Panamába) kevés napok alatt 3000 embereknek kell Carthagenából megérkezni, mellyek itt hajókra ülven Peruba vitettetnek. Generalis Sublette a' Carthagenai Kommandans azt írja a' Panamai Kommandanshoz, hogy onnát Puerto-Cabellóba is 3000 emberek érkeznék. Mind ezekből a' készülletekből tehát úgy látszik, hogy a' Columbiai Respublika eltökélte magában, hogy minden erejét elé vegye Perúnak védelmezésére.

Ugyancsak a' Jamaikai ujságból Sept. 10-dik napján: —

„A' Panamából érkezett legújabb tudósítások szerint Bolívar még most is Truxillónál állott 8000 Columbiai katonákkal, és segítséget várt, melynek megérkezésével Lima felé indulni szándékoszott, a' melly fő város még most is a' Spanyolok birtokában van. A' segítségére menő seregnak első Osztályát, az a' Generalis Bel-laro vezérli, a' ki Wellington alatt Spanyol országban csatázott. Ezen első Osztály itt már hajóra ült, 's Guayaquillhez evezvén, onnét a' szárazon veszi útját Bolívarhoz.“

Ezen tudósítás is Panából iratott Aug. 23-kán:

„Panamában minden nap várták a' Bolívar és Canterac között történhető összecsapásról való tudósítást, 's azt jövendölték, hogy az első fog győzedelmeskedni. Én magam se' kételkedek semmit az eránt (így szoll a' levélíró) hogy Lima eddig a' Patrióták' kezében van, mint hogy Bolívar a' maga seregeinek egy részét oda már elküldötte. Az innét (Panamából) útnak indulandó 3 vagy 4 ezer emberekből álló segítség is, nagyon jókor fog a' Nagy Bolívarhoz megérkezni. Bolívar három osztályban in-

dította útnak seregeit, Az előlmenő Osztályt Generalis. S u c r e, a' másodikat Generalis L a r a vezérli. Ez az armada dereka. A' harmadik osztály, melly a' Perui sereg, L a M a r vezérlése alatt Siera-de-Pascón által Xucának vagy Jaujának nyomúl, a' hol Spanyol Generalis Canterac 7 vagy 8 ezer emberekkel fészkelte-meg magát. A' Bolívar alatt lévő armadát 14 ezer emberre lehet tenni.

B é c s.

E' hónap' 10-dikén megesett a' Raunachi Uradalomnak és Gerlachstein jószágának lotteria által való kijádrása. Az első, tudniillik Raunachot a' 131,254-dik, Gerlachsteint pedig a' 46,442 számok nyerték-el. Továbbá nyertek a' 94,944 szám 1000; a' 113,934 szám 500; a' 25,176 szám 400; a' 135,692 szám 300; a' 20,607 szám 200; a' 107,657 szám 100 aranyokat. De ekkor még folyt a' sors-vonás.

Magyar Ország.

Ezen hónap 4-kén a' Pesti Királyi Universitas a' Tanító Uraknak, és Akademi-kus Tanulóknak nagy gyülekezettel tartotta a' Sz. Léleknek segítségül hívását, a' midőn Fő Tisztelendő B a t t y á n y Aloiz Apáthur, és Esztergomi Kanonok, 's a' mult Iskola esztendőben a' Kir. Universitasnak volt Rectora vitte végbe a' nagy Misét. Az Isteni tisztelet után az Universitasnak nagy palotájában jeles gyülekezet előtt T. T. Vízkelety Ferencz Úr, a' Törvények Doctora, és a' Törvényes Karnak új Dékánja, derék Orátiót mondott a' Törvényes Tudósságra megkívántató Segéd Tudományokról. Ezen inneplés alkalmatosságával már az új Magistrátus diszeskedett Ő Felségének kegyelméből a' Tudós Karoknak megkülömböztetésére szolgáló arany lánczokkal és csillagokkal. A' rendszerént való Leczkék mindjárt következő nap elkezdődtek, a' midőn T. T. Bognár Jósef Úr, a' Törvények Doctora, mint a' Magyar Törvénynek és a' Cu-

riális Stylusnak rendszerént való Tanítója, Halgatóinak jeles tiszteletével ellikette rendes tanítását.

A' Budai Német Ujság November 4-kén ezt jelenti: Jolsván, Ns. Gömör Vármegyében, September 29-dikén délután 1 1/2 órakor, az ott való nagy érdemű Evangelicus Prédikátor T. T. Wallaszky Pál Úr, tellyes elgyengülésében, életének 85-dik esztendejében meghalt. Ő 10 1/2 esztendeig Tót-Komlóson, 3 esztendeig Czinkotán, és 41 esztendeig Jolsván viselte a' Prédikatori hivatalt. Nagy megkülömböztetéssel, mind úgy, mint Lelki-Pásztor, mind úgy, mint nagy becsületre méltó hazabeli Literátor. (Őtet több tudós érdemein kívül, a' „*Conspetus Historiae Literariae*.” — mellyet már éltes korában megbővítve másodsor kiadott, a' Tudományokat szerető minden Hazafiak előtt elfelejtethetlenné teszi.)

Vas-Vármegyéből. E' folyó Szent András Havának 3-dikán virradóra Vas-Vármegyében fekvő Monyorókerék nevű Mező-városban; nevezetessen Gróf Erdődy Kajetán Ő Nagysága derék Számtartójának Peczeli Ignätz Úrnak lakásában igen szomorú történet adta elő magát. — Ugyanis, két Stájer Országi személyek — egyik mintegy 17 esztendővel, Szoba-leányképp' a' másik pedig mintegy 22 esztendővel szakácsképp' lévén a' Számtartónál szolgálatban, mind a' kettő szép természetű, tiszta képű jó maga viseletű leányka — estve 10 óra tájban ép testben, ép lélekkel, tökéletes egységben szokások szerént egy ágyba lefekedtek: és reggel 7 órakor mind a' ketten képeiket szépen egymáshoz fordítva, és barátságosan ált-

ölelkezve, egészen merevedten hidegen, holtan találtattak. Képzeltetetlen az az ijedés, melly a' Számtartó Hitvessének szívét meg lepte, midőn a' Szoba-leányának regveli hozzája való jövetelét várni elunván, kiment; és a' belülről bezárt Leányok ajtaján, hosszas koczogatása és zörgetése után is a' már örökre elaludt szolgálójit felnem ébreszthetvén, végtére az ajtót betörte, és a' rémítő csudát megpillantván annyira meghökkent, hogy visszamentében nyakra főre rohanván magát jól megsértegette. Az Ura pedig, külömben is nagyon érzékeny szívvel birván, Hitvessétől ezt a' rémítő történetet hallván egészen le rogyott; és nem annyira azért, mivel hív és minden dícséretet érdemlő Cselédjét illy hallatlan módon vesztette el; mint azért hogy az ő házában történt, egész mostig vigasztalhatatlan maradott. Elhalgatom azokat a' keserű könyeket, mellyeket a' fogadott Posta által azonnal elhivatott két anyák, mindegyik a' maga szeretett gyermekének holt tetemei felett zápor gyanánt hullatott. Valóban nagyon érzékeny volt a' szívből kesergő Anyákat nézni és az egekig ható szomorú jajgatásaikat hallani! — Délután 4 óra tájban a' Vármegye Physikussa Szalay Imre Ur, a' Vármegye Chyrurgussával Pfaff Bernárd Urral megvizsgálván a' dolgot, azt találták, hogy azon eleven szénnek a' gőzze fojtotta meg őket, mellyet lefekvéssek alkalmatosságával egy jó nagy fazékban a' végett vittek be szobájokba, hogy vagy ágy-béli, vagy más ruhájokat megmelegítsék; azután pedig az ágy mellett ott hagyták.

Nevezetes volt ezen az éjtzakán az is, hogy nem csak egész éjjel rettenetesen esett az eső; hanem még villámlott és dörgött is olly irtóztató módon, hogy több házaknak az ablakai meg repedeztek. —